

Avond 2 Vrouw en slang de bijbel door

Achtergrondinformatie

Inleiding

In deze les gaat het nog een keer over de moederbelofte, maar nu is het de bedoeling om de jongeren duidelijk te maken dat deze tegenstelling in de hele bijbel terugkomt en ook hun eigen leven raakt.

De moederbelofte (vervolg)

(een hier en daar aangepaste passage uit “Gelukkig Gereformeerd” blz 78 ev)

De twee partijen waarover de moederbelofte spreekt, zijn overal in de Bijbel terug te vinden: aan de ene kant de mensen die zich tegen God verzetten en zonder Hem willen leven, en aan de andere kant de mensen die bij God horen en zijn volk vormen. Ook de permanente strijd komt telkens in de Bijbel weer terug:

Kaïn vermoordde Abel, Egypte onderdrukte Israël, Babel verwoestte Jeruzalem, Satan stelde Jezus op de proef in de woestijn, de wereld probeert de kerk in zijn greep te krijgen.

De Bijbel vertelt ook geregeld over mensen die van het ene kamp naar het andere overgaan.

Esau, bijvoorbeeld, werd geboren in de tenten van Gods volk, maar koos later voor Kanaänitische vrouwen en verliet het beloofde land. Of Rachab en Ruth, twee vrouwen die buiten Gods volk geboren waren, maar die geloofden in de God van Israël en daarom in zijn volk opgenomen werden.

De strijd tussen beide partijen is nog altijd actueel en ook jij staat aan een van beide kanten: je hoort bij het nageslacht van de slang of je hoort bij het nageslacht van de vrouw. Aan de ene kant staat de wereld zonder God. De mensen van de wereld stellen zelf hun doelen, proberen in eigen kracht een bestaan op te bouwen en proberen zelf zin aan het leven te geven. Aan de andere kant staat het volk van God. De mensen van zijn volk voelen wel de zuigkracht van de wereld en de duivel tot diep in het eigen bestaan, maar zij hebben God weer leren kennen, zij willen hun leven weer richten op het dienen van Hem en van hun naaste, zij zoeken de zin en het doel van het leven weer bij Hem.

Ook vandaag zien we dat mensen overgaan van het ene kamp naar het andere: er zijn mensen die als kind gedoopt zijn, maar later niets meer van God willen weten. Er zijn ook mensen die zijn opgegroeid zonder de Heer, maar die Hem toch vinden als ze ouder worden.

De strijd kan weliswaar steeds andere verschijningsvormen aannemen, maar ten diepste gaat het nog altijd om die ene oorlog tussen de slang met zijn nageslacht en de vrouw met haar nageslacht. Als je zo de Bijbel leest, dan zie je niet alleen dat die strijd zich afspeelt op alle terreinen van het leven, maar dan kun je ook elk bijbelverhaal direct op je eigen situatie betrekken. Dan herken je de stijl van de slang en die van de vrouw en dan kun je daar je eigen leven en de wereld om je heen aan spiegelen.

Als je inzielt dat de strijd tussen het nageslacht van de slang en dat van de vrouw de hele geschiedenis van deze aarde bepaalt, dan lees je daarna de Bijbel niet alleen als feitelijk geschiedenisverslag, maar dan zie je ook steeds de geestelijke dimensie van het eigenlijke verhaal.

Voorbeeld 1. Babel- Jeruzalem

Een voorbeeld hiervan is de tegenstelling tussen Babel en Jeruzalem. Telkens weer blijkt dat de naam ‘Babel’ in de Bijbel symbool staat voor het rijk van de slang. Tegenover dit Babel verschijnt elke keer Jeruzalem als symbool voor de plaats waar God woont onder zijn volk. Dat komt het eerst naar voren tijdens de bouw van de toren van Babel (Gen. 11). De mensen van Babel zeggen: wij hebben God niet nodig, wij bouwen onze eigen stad! Hiertegenover staat de lijn van het nageslacht van de vrouw. Die lijn wordt duidelijk in de roeping van Abraham (Gen. 12): Abraham trekt juist weg uit Babel. Hij bouwt niet zijn eigen stad, ‘omdat hij uitzag naar een stad met fundamenten, door God zelf ontworpen en gebouwd.’ (Heb. 11:10) Zo zie je direct aan het begin van de Bijbel al Jeruzalem tegenover Babel staan. Het wordt nog veel duidelijker in de tijd van de ballingschap: de wereldmacht Babel verwoest Jeruzalem, de stad van God. Gods volk wordt gestraft voor een leven met de afgoden en het wordt naar het domein van de slang, Babel, in ballingschap gevoerd. Aan het eind van de Bijbel keert de tegenstelling tussen Babel en Jeruzalem opnieuw terug. Maar daar krijgen we ook zicht op het einde van de strijd: het grote Babel, het rijk van de slang, wordt verwoest en het nieuwe Jeruzalem, de woonplaats van God en zijn volk, daalt uit de hemel op aarde neer. [Hier Figuur 6 invoegen]

Aan de ene kant staat dus steeds Babel, met al zijn macht, zelfbewustheid, rijkdom en geweld. Aan de andere kant staat Jeruzalem, als teken van hoop op God, van zwakte, nederigheid en verzoening. Die tegenstelling zien we ook vandaag nog om ons heen: Babel zien we terug in de mensen die zelf bouwen aan hun leven en hun eigen geluk willen bewerken; Jeruzalem herkennen we in de mensen die hopen op God en zich afhankelijk weten van de verzoening met Hem.

Voorbeeld 2: David, Saul en Goliath

De Filistijnen zijn opgetrokken tegen het volk Israël. Beide legers staan tegenover elkaar opgesteld. Op zo’n moment wordt de strijd van de slang tegen het volk van God wel heel concreet. Die strijd komt nog scherper naar voren op het niveau van de individuele betrokkenen. Aan de ene kant zien we Goliath, de reus. Hij is typisch een nakomeling van de slang. Hij is ontzettend groot en machtig. Drie wapens maar liefst heeft hij tot zijn beschikking: een zwaard, een lans en een kromzwaard. Bovendien is zijn machtsvertoon een grote show: hij draagt een bronzen helm, een bronzen pantser, bronzen beenplaten en een bronzen kromzwaard. Een ijzeren pantser is weliswaar sterker, maar brons glanst mooier. Hij barst van het zelfvertrouwen en daagt het leger van Israël uit. Dat hij door zijn vernederende uitdagingen ook de God van dat volk belachelijk maakt, dat zegt hem helemaal niets. God speelt voor hem geen enkele rol.

Aan de andere kant zien we twee mannen: Saul en David. Allebei horen ze bij Gods volk, allebei kennen ze de Heer, allebei zijn ze tot koning van Israël gezalfd. Maar hun reacties zijn fundamenteel verschillend. Saul is de gezalfde koning, maar hij is in de loop van de tijd steeds meer op Goliath gaan lijken. Van zichzelf had Saul ook wel iets weg van een reus. Hij was een kop groter dan de rest van het volk (1 Sam. 10:23). Maar wat belangrijker is: Saul is steeds meer op zichzelf en op zijn eigen kracht gaan vertrouwen en steeds minder op de Heer. Langzaam maar zeker is hij op dezelfde manier gaan denken als Goliath. Saul denkt ook in termen van wapens en van macht. Dat wordt duidelijk als David zegt dat hij wel tegen Goliath wil vechten. Saul zet David dan zijn eigen bronzen helm op en trekt hem een bronzen pantser aan.

Zo probeert hij van David een kleine Goliat te maken. Juist omdat hij steeds meer op Goliat is gaan lijken is hij nu bang, want op het gebied van macht en kracht haalt hij het niet bij Goliat, en David ook niet.

Ook David is gezalfd. Hij zal later koning worden, maar nu is hij nog een eenvoudige schaapherder. Hij is geen getraind soldaat. Hij kan zich bij lange na niet meten met een machtige vechter als Goliat. Maar David kent de Heer en hij weet dat hij alles van Hem mag verwachten. Als Goliat David aan ziet komen en hem bespot, roept David hem toe: ‘Jij daagt me uit met je zwaard en je lans en je kromzwaard, maar ik daag jou uit in de naam van de HEER van de hemelse machten, de God van de gelederen van Israël, die jij hebt beschimpt.’ David weet dat hij de strijd niet in eigen kracht aangaat en omdat hij zo vertrouwt op zijn God, haalt David de overwinning.

Wij staan ook vandaag nog in dezelfde strijd. De wereld om ons heen gedraagt zich net als Goliat: het moderne leven hangt van macht en show aan elkaar en houdt in de verste verte geen rekening met God de Heer en zijn koninkrijk. Deze Goliat verslaat opnieuw zijn tienduizenden onder Gods volk en wat laten we ons soms gemakkelijk inpakken en intimideren. In die situatie komt de vraag van David op ons af: hoe sta jij als christen in deze strijd? Je bent gezalfd als koning en je hebt de belofte ontvangen dat je straks samen met Christus mag regeren. Hoe stel jij je dan op: als Saul of als David? Neem je de stijl van de wereld over, vertrouw je op jezelf, vergeet je de Heer? Of verwacht je het niet van eigen kracht, maar wil je je door de Heer laten gebruiken?

Saul was steeds meer op Goliat gaan lijken en het is dan ook veelzeggend dat hij uiteindelijk op eenzelfde manier als Goliat aan zijn eind kwam: hij werd gedood met zijn eigen zwaard. David bleef op de Heer vertrouwen. Hij overwon de nakomeling van de slang en hakte hem de ‘kop’ af. Niet lang daarna werd hij koning over Gods volk. Zo leek hij op zijn grote Zoon, die later de kop van de slang definitief verbrijzelt en daarna voor altijd als koning regeert.

Voorbeeld 3: Obadja

Obadja is een van die moeilijk te vinden kleine profeten aan het eind van het Oude Testament. Van die kleine profeten is Obadja nog weer een van de onbekendste. Dat heeft natuurlijk met de inhoud te maken. Het boek telt maar één hoofdstuk en bevat alleen een profetie tegen Edom. En tja, wat moeten wij vandaag nog met een profetie tegen Edom?

Wat is de situatie? Jeruzalem en het land van Juda waren veroverd en in bezit genomen door vijandelijke legers en het buurvolk Edom had daar met leedvermaak naar staan kijken. De Edomieten hadden niets gedaan om hun broedervolk te hulp te komen. Daarom moet Obadja namens de Heer Edom het oordeel aanzeggen. Voor Edom komt de dag van de Heer, de dag waarop definitief met Edom afgerekend zal worden. Deze profetie is inderdaad uitgekomen: Edom is uiteindelijk ten onder gegaan.

Nu we hebben gezien dat het in de Bijbel gaat om de strijd tussen de nakomelingen van de slang en de nakomelingen van de vrouw, komt ook de profetie van Obadja in perspectief te staan. Edom is het volk dat afstamt van Esau en hoort bij het nageslacht van de slang. Israël stamt af van Esaus broer Jakob en hoort bij het nageslacht van de vrouw. Het spottende leedvermaak van Edom bij de val van Jeruzalem is een uiting van de stijl van de slang die maar één ding wil: de vernietiging van Gods volk.

Als we deze lijn in de Bijbel volgen dan zien we later nog een keer een nakomeling van Edom tegenover een nakomeling van Israël staan. Koning Herodus was een Edomiet. Hij deed zijn uiterste best om de pasgeboren koningszoon Jezus te vermoorden. Ook hier lijkt de lijn van de slang sterker dan die van de vrouw: een grote koning stort zich op een klein kind. Maar het kind overwint en wie de lijn doortrekt naar het einde die weet dat de lijn van Edom ten slotte

definitief dood zal lopen in het oordeel van de jongste dag. Dan zal God zelf zijn volk troosten en voor eeuwig een stad van vrede geven.

Het boek Obadja, met die oordeelsprofetie over Edom, is tegen deze achtergrond nog steeds actueel. Het stelt je voor de vraag: sta jij aan de kant van Gods volk, ook als dat lijden en spot met zich meebrengt? Of sta je aan de kant van Edom? Blijf je liever op een afstand als het geloof zelfverloochening of lijden met zich meebrengt, of spot je er zelfs mee? De lijn van Edom zal definitief doodlopen, dat heeft God al bewezen, maar de nakomelingen van de vrouw mogen zeker weten: ook al gaat mijn weg door lijden, ik ben op weg naar de heerlijkheid.

Voorbeeld 4 : genesis 4-11

Tenslotte een overzicht van Genesis 4-11 in het schema van de strijd tussen het nageslacht van de vrouw en dat van de slang gezet:

 vrouw en nageslacht			slang en nageslacht
4: 1-16	Abel / Set (vgl. Hebr 11:4 ; 12:24)		Kain (vgl. 1 Joh 3:12)
4:17-26	Enos men begon de naam van de HEER aan te roepen		Lamech cultuur/ stedenbouw wraak
5	de lijn van Set naar Noach (zie Henoch 5:22)		
6:1-8	Alleen Noach diende de HEER		Een wereld zonder God
6:9-9:17	Noach en zijn familie ontkomen; verbond met Noach		Gods oordeel over een wereld, die Hem niet dient
9:18-29	Sem krijgt de zegen		Cham/ Kanaän wordt vervloekt
11:1-9			Babel: het ideaal van het leven zonder God. God breekt de eenheid
11:10-31	de lijn van Sem naar Abram God bereidt een nieuwe start voor: hij zal voorlopig met één volk verder gaan.		

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten dat de strijd tussen slang en vrouw in heel de bijbel terugkomt.
- Ze weten wat karakteristiek is voor het slangenzaad en ook voor het vrouwenzaad.

Hart

- Ze ervaren in hun eigen leven dagelijks de strijd tussen vrouw en slang.
- Ze durven een keus te maken voor de Here.

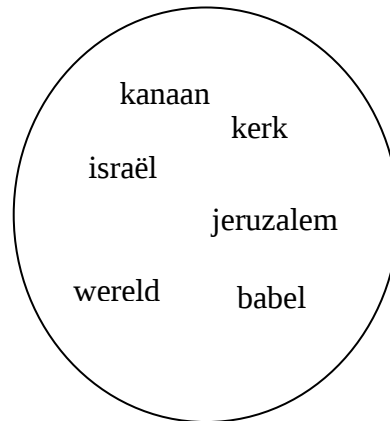
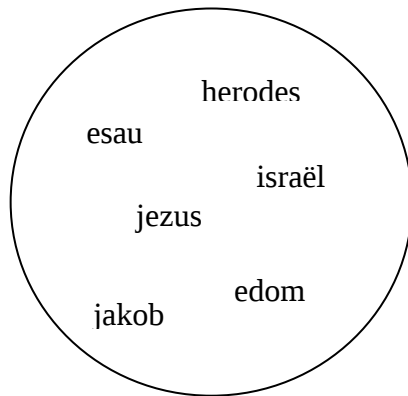
Handen:

- Ze kunnen aan de hand van een aantal bijbelse figuren de strijd tussen slangenzaad en vrouwenzaad laten zien.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje	
19.15	uit de actualiteit Op het werkblad staat het volgende bericht: <i>Bangladesh – Het huis van een Bengaalse ex-moslim is op 8 januari in vlammen opgegaan. Volgens een lokale christen was deze Ashraful slachtoffer van een extremistische aanval. “We kwamen regelmatig samen in zijn huis en hij leidde een bijbelstudiegroep. Daarom is zijn huis in brand gestoken.”</i> Hebben ze zelf ook nog berichten over christenvervolging gevonden? Vraag hen of ze nog weten waar het de vorige les aan het eind over ging. Kennen ze de moederbelofte uit hun hoofd? Kunnen ze nog even weer uitleggen waarom het moederbelofte wordt genoemd? Kom dan terug op het gelezen krantenbericht, en op de berichten over christenvervolging, die ze zelf ingebracht hebben. - Wat zien ze terug van Gen.3: 15 in bovenstaand bericht? - Vertel dat het ook vanavond hierover zal gaan. Laat nogmaals het schema van de vrouw en de slang zien.	
19.20	zie je de strijd? Vertel dat in het oude testament in heel veel gebeurtenissen en verhalen de geestelijke strijd tussen vrouw en slang te zien is. We gaan kijken of ze dit herkennen Op het werkblad staan de volgende twee circels met namen:.	

Onder deze circels staan de volgende tabellen:

Laat ze nu in tweetallen uit elke cirkel drie duo's van twee namen zoeken, die bij elkaar horen, en die steeds de tegenstelling 'nageslacht van de slang <> nageslacht van de vrouw' weergeven.

Laat ze die drie duo's vervolgens in historische volgorde zetten, en zo invullen in de tabel

dus:

	
esau	jakob
edom	israël
herodus	jesus

	
kanaän	israël
babel	jeruzalem
wereld	kerk

Laat bij de eerste tabel zien dat de tegenstelling die je zag ontstaan tussen jakob en esau, de hele bijbel doorloopt. De nakomelingen van Esau, waren het volk Edom en die waren vaak vijandig tegenover de nakomelingen van Jakob, het volk israël. Herodus was een edomiet, en als je Herodus de kinderen van Bethlehem uit laat moorden, dan zie je de slang naar de hiel van de vrouw bijten.

Laat bij de tweede tabel zien dat achter de namen van landen en plaatsen in het oude testament een geestelijke tegenstelling schuilgaat. In het nieuwe testament kom je diezelfde tegenstelling tegen als Paulus het heeft over de tegenstelling tussen de kerk en de wereld (wat dan betekent: de wereld zonder God)

19.35	Bijbelstudie. Ieder leest Gen. 4: 17-26 voor zichzelf . (Op werkblad) Het verhaal van Lamech tegenover het verhaal van Enos laat weer zien dat het nagslacht van de slang tegenover het nageslacht van de vrouw staat. Laat ze een kronkellijntje tekenen onder dat wat past bij het nageslacht van de slang en een rechte lijn onder wat past bij het nageslacht van de vrouw. Wat kunnen ze aan de hand van dit Bijbelgedeelte vertellen over Lamech, wat voor iemand is hij? Vervolgens hetzelfde bij Enos. <table><tr><td>Lamech</td><td>Enos</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table> Is dit karakteristiek voor het nageslacht van de slang en dat van de vrouw? Vul anders aan met onderstaand schema: <table><tr><td>zelfgericht</td><td>op God gericht</td></tr><tr><td>veel show</td><td>God de eer</td></tr><tr><td>macht</td><td>afhankelijkheid</td></tr></table>	Lamech	Enos							zelfgericht	op God gericht	veel show	God de eer	macht	afhankelijkheid	
Lamech	Enos															
zelfgericht	op God gericht															
veel show	God de eer															
macht	afhankelijkheid															
19.50	De strijd op persoonlijk nivo Tot nu toe ging het steeds over mensen die hoorden bij het vrouwen of het slangenzaad. Maar ieder mens persoonlijk heeft ook in zijn eigen leven steeds weer te maken met de strijd tussen vrouw en slang . Noem als voorbeelden : Ezau, Rachab en Saul. Laat ze zelf verwoorden hoe dat zat bij bovenstaande bijbelse figuren. Vraag hen of ze nog meer voorbeelden uit de bijbel kunnen noemen. Maar ook nu is die strijd er nog. De slang probeert ook hen steeds weer aan zijn kant te krijgen. Kunnen ze daarvan voorbeelden geven uit hun eigen leven? Hoe gingen ze daarmee om? Wat betekent dat voor hen? Waar kiezen zij voor? Leg uit dat er van hen een keus gevraagd wordt maar vertel tegelijk dat de Heilige Geest hen wil helpen om bij die keus te blijven.															

	Sluit af met een kringgebed waarin de volgende elementen aan bod komen: De strijd tegen het slangenzaad De overwinning door de Here Jezus De keus van ieder persoonlijk De hulp van de Heilige Geest	
20.00	Presentatie: - Is er overleg geweest met de andere groepen zodat de 50 posters straks een éénheid vormen? (zelfde basislay-out) - Zijn er al ideeën mbt de eerste vensters: welke afbeelding, welke tekst? - Kunnen er verder weer taken verdeeld worden?	
20.15	Huiswerk: - taken mbt de prestatie uitvoeren - de eerste 15 vensters kennen, en op de tijdlijn kunnen plaatsen - bijbelleesrooster lezen sluiting Je hebt al gebeden samen, sluit af met een lied.	

c. benodigde materialen

- Flaps (circels met namen+ schema)

d. suggesties

zingen: Ps 2; Ps 108: 2 en 4; Gz 163; LB 96; LB 298

bijbelgedeelten: Gen 3 en 4; Genesis 25:19-23 ; Matteüs 2:13-23; Efeziërs 6:10-20

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze weten dat de strijd tussen slang en vrouw in heel de bijbel terugkomt.				
	Ze weten wat karakteristiek is voor het slangenzaad en ook voor het vrouwenzaad.				
	Ze ervaren in hun eigen leven dagelijks de strijd tussen vrouw en slang.				
	Ze durven een keus te maken voor de Here.				
	Ze kunnen aan de hand van een aantal bijbelse figuren de strijd tussen slangenzaad en vrouwenzaad laten zien.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

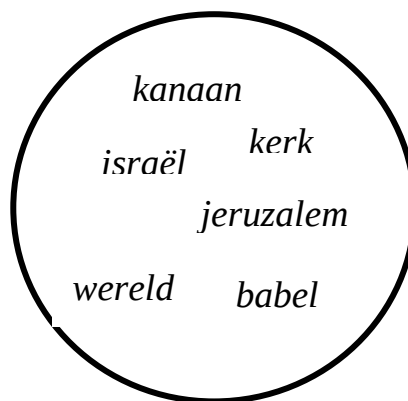
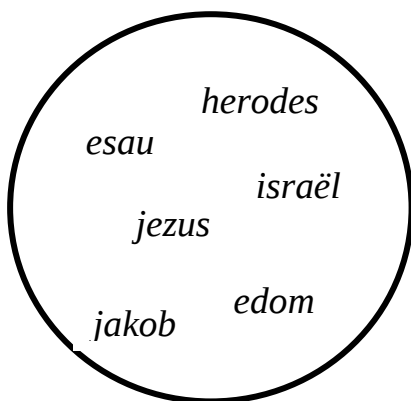
Vrouw en slang de bijbel door

blok F - nivo 2 - avond 2

Uit de actualiteit

Bangladesh – Het huis van een Bengaalse ex-moslim is op 8 januari in vlammen opgegaan. Volgens een lokale christen was deze Ashraful slachtoffer van een extremistische aanval. “We kwamen regelmatig samen in zijn huis en hij leidde een bijbelstudiegroep. Daarom is zijn huis in brand gestoken.”

Zie je de strijd?

Bijbelstudie

Genesis 4: 17-26

17 Kaïn had gemeenschap met zijn vrouw, en zij werd zwanger en bracht Henoeh ter wereld. Kaïn was toen een stad aan het bouwen en hij noemde die Henoeh, naar zijn zoon. 18 Henoeh kreeg een zoon, Irad. Irad was de vader van Mechujaël, Mechujaël was de vader van Metusaël en Metusaël was de vader van Lamech. 19 Lamech nam twee vrouwen; de ene heette Ada, de andere Silla. 20 Ada bracht Jabal ter wereld; hij werd de stamvader van hen die in tenten leven en vee houden. 21 Zijn broer heette Jubal; hij werd de stamvader van allen die op de lier of de fluit spelen. 22 Ook Silla bracht een zoon ter wereld, Tubal-Kaïn; hij was smid en werd de stamvader van allen die brons en ijzer bewerken. De zuster van Tubal-Kaïn heette Naäma. 23 Lamech zei tegen zijn vrouwen:

*‘Ada en Silla, hoor wat ik zeg!
Vrouwen van Lamech, luister naar mij!
Wie mij verwondt, die sla ik dood,
zelfs wie mij maar een striem toebrengt.*

24 Kaïn wordt zevenmaal gewroken,
Lamech zevenenzeventigmaal.’

25 Opnieuw had Adam gemeenschap met zijn vrouw, en zij bracht een zoon ter wereld. Ze noemde hem Set, ‘want,’ zei ze, ‘God heeft mij in de plaats van Abel, die door Kaïn is gedood, een ander kind gegeven.’ 26 Ook Set kreeg een zoon, die hij Enos noemde. In die tijd begon men de naam van de HEER aan te roepen.

(kronkellijn onder nageslacht slang)

(rechte lijn onder nageslacht vrouw)

Lamech	Enos

De strijd op persoonlijk nivo

Esau	
Rachab	
Saul	
Jij	

Aantekeningen:

